

Kommunala Pensionärsrådet Protokoll 2019-12-05 § 38-47

Plats och tid

Kvarteret Gulsparven, Trollhättan kl 14.30-17.00

Ledamöter

Sven-Åke Möll (s), Ordförande, Kommunstyrelsen
Bedros Cicek (kd) Kommunstyrelsen
Ing-Britt Andersson, PRO Trollhättan
Kjell Gunnarsson, SPF Seniorerna Södra Väne
Ingemar Apelstig SPF Seniorerna Trollhättan
Barbro Åkerblad, RPG Missionskyrkan
Wera Larsson, SKPF avd 13
Britta Karlsson, RPG Pingstkyrkan

Övriga närvarande

Pernilla Karlsson, Eidar
Sara Tröen, Trollhättans Stadsbibliotek
Joakim Borgh, Omsorgsförvaltningen
Christina Christiansson, Omsorgsförvaltningen
Gigi Cederholm, sekreterare

Vid anteckningarna

.....
Gigi Cederholm, sekreterare

Justeras

2019-12-11

.....
Ordförande, Sven-Åke Möll

.....
Justerande, Kjell Gunnarsson

Eftermiddagen startar med rundvisning av boendet på Gulsparven, med nybyggt trygghetsboende om 22 lägenheter, 164 lägenheter i hela området. Pernilla Karlsson, Eidar, är anställd och fördelar sin tid mellan trygghetsboendena i Trollhättan: Pernilla.Karlsson@eidar.se På Eidars hemsida finns mer information om boendet och de aktiviteter som ordnas <https://eidar.se/trygghetsboende/>

KPR § 38 Mötets öppnande

Sven-Åke Möll hälsar alla välkomna och öppnar mötet.

KPR § 39 Val av justeringsman

Kjell Gunnarsson väljs att justera protokollet.

KPR § 40 Föregående mötes protokoll

Inga oklarheter i förra protokollet, protokollet läggs till handlingarna.

KPR § 41 Budget 2020

Sven-Åke berättar att de stora nämnderna (Utbildnings-, Omsorgs- samt Arbetsmarknads- och socialnämnden) dras med underskott om ca 70-80 miljoner, bilaga 1. Utjämningsbidraget har ändrats, vilket är negativt för Trollhättan. Sämre utveckling på intäkter beroende på svagare konjunktur. Många beslut har tagits under året om besparingar, så inga ytterligare beslut om sparpaket i nuläget. Befolkningsprognosen är reviderad nedåt, dvs vi blir inte så många som vi trott. Skatteökningen leder till ett tillskott om ca 102 miljoner kr. Om inte skattehöjningen gjorts skulle de stora nämnderna ha tvingats spara än mer. Skatteökningen har även gett kommunen en reserv om ca 50 miljoner kr.

KPR § 42 Bibliotekets tillgängliga verksamhet

Sara Tröen, Stadsbiblioteket, berättar om den nya avdelningen "Läsa på olika sätt" där man samlar olika sätt att läsa t ex storstilsböcker, talböcker, lättlästa böcker, bilaga 2. Där finns även hjälpmedel för att underlätta läsning t ex läskudde, förstoringsglas, läslinjal osv. Taltidning finns att testa. Har man en prenumeration på taltidning via TTELA kan man få talböcker direkt från biblioteket på ett enkelt sätt. Exempel på olika e-tjänster är: Legimus - inlästa talböcker i form av en app eller dator som är gratis för synsvaga, Biblio - app med e-böcker och e-ljudböcker, uTalk - app med språkkurser, Pressreader - där man kan läsa dagstidningar. Olika programverksamheter riktade mot äldre är bl a högläsning med afternoon tea (gratis fika), melodikrysset på lördagar och lokalhistoriska föreläsningar. För dem som inte kan ta sig till biblioteket finns möjlighet att få böcker hemkörda via tjänsten "boken kommer". Finns också en bokbuss som kör ut till ytterområden.

Önskemål finns från Pensionärsrådet att lägga något av kommande möten på Stadsbiblioteket. Sara kommer gärna ut till grupper och föreningar för att berätta mer, kontaktas på: sara.troen@trollhattan.se 0520-497657

KPR § 43 Omsorgsnämndens MRP

Christina Christensson presenterar Omsorgsnämndens förslag gällande budget och verksamhetsplan 2020, bilaga 3. 90% av kommunerna i Sverige har ekonomiska problem. Det är Kommunfullmäktige som beslutar om ramförändringarna.

Joakim Borgh, utvecklingsledare, berättar om Trollhättans Stads nya målarbete, bilaga 4. Kommunfullmäktige har tre prioriterade mål: "Ökad jämlikhet och trygghet med fokus på barn, unga och äldre", "Öka hastigheten mot ett klimatsmart Trollhättan" samt målet att "Utveckla och stärka den lokala kraften". Omsorgsnämnden har omsatt KF:s mål till sin egen verksamhet, processat fram indikatorer via workshops och följer dem över tid. Statistik på mått av trygghet och nöjdhet hos brukare visar att Trollhättan ligger bra till i jämförelse med rikssnittet.

KPR § 44 Övriga frågor

Inkomna frågor från pensionärsföreningarna samt svar från Omsorgsförvaltningen:

Hur många undersköterskor vill ha heltid? Svar: Alla som vill får jobba heltid. Fn är det 71% av undersköterskorna som jobbar heltid och 61% av vårdbiträdena.

Hur många är sjukskrivna? Svar: För undersköterskor är sjukfrånvaron fn 9% av arbetad tid och för vårdbiträden 10,5% av arbetad tid. OBS vårdbiträdena är färre vilket påverkar andelen.

Hur många har sagt upp sig? Svar: 2019 t o m september har 5 undersköterskor (av 824 st anställda) sagt upp sig och 0 vårdbiträden (av 156 st anställda) sagt upp sig.

Frågor att ta upp nästa möte:

Problem med tillgänglighet gällande höga trottoarkanter. Ev Bjuda in Joakim de Blanche till nästa möte.

Matleverans från ICA Jätten – synkar med hemtjänsten?

KPR § 45 Mötestider 2020

Datum för Pensionärsrådets sammanträden 2020, torsdagar kl 15.00-17.00:

5 mars – Sjuntorpsrummet, Stadshuset, hoppas kunna ändra lokal till trygghetsboendet på Kronogården. Återkommer med besked i kallelsen.

28 maj – Stadsbiblioteket

17 september – Åsaka-Velandarummet, Stadshuset

Utbildningsdag 29 oktober – Sjuntorpsrummet, Stadshuset, återkommer med
tider och program

10 december – Sjuntorpsrummet, Stadshuset

KPR § 46 Reglementet

Kommunstyrelsen beslutade vid senaste mötet att godkänna förslaget om nytt
reglemente gällande Kommunala pensionärsrådet, bilaga 5.

KPR § 47 Mötets avslutande

Sven-Åke Möll önskar alla en God Jul och avslutade mötet.

Budget 2020

Trollhättans Stad

Kommunala pensionärsrådet den 5 december 2019

Förutsättningar i förslaget

- Nämnder dras med underskott
- Kommunala utjämningsbidraget försämrat
- 2021 ser vi i prognoserna en kraftig försämring av intäkter
- Vi behöver ha bättre resultat relaterat till våra investeringar
- Inga ytterligare beslut om sparpaket

- Befolkningsprognosen reviderad neråt
- Förslaget innebär en skatteökning om 80 öre och innebär ett tillskott på ca: 102 miljoner kr
- Utlovat tillskott till KFV 2021

Ramförändringar i förhållande till ekonomikontorets sammanställning (drift)

Kommunstyrelsen	2,9 Miljoner
Utbildningsnämnden	36,0 Miljoner
Kultur/fritidsnämnden	- 0,5 Miljoner
Omsorgsnämnden	16,4 Miljoner
Arb. o socialnämnden	15,0 Miljoner
Samhällsbygg.nämnden	- 0,6 Miljoner
Överförmyndarnämnden	0 Miljoner

Övriga medel (drift)ej ramhöjande

Målgrupp skolan	5 Miljoner (tot. 8,5)
Kompetensförsörjning	
Personal	5 Miljoner
Reserv (KS)	48,9 Miljoner
Totalt	102 400 Miljoner

Andra medel

Pris och lönekomensation (i ram) 76,0 Miljoner

Möjlighet till **riktade statsbidrag** inom
Utbildningsnämnden, Omsorgsnämnden,
Kultur/Fritidsnämnden,
Samhällsbyggnadsnämnden, Kommun-
styrelsen, Arb. o Socialnämnden ca: 109,0 Miljoner

Investeringar 2020

- Totalt 154,4 Miljoner
- Tillkommer Stridsbergs-
- Bron 60,0 Miljoner

Trollhättans stadsbibliotek

Pensionärsrådet 20191205

Tillgänglig läsning

- Ny avdelning
- Nya hjälpmedel
- Anpassad dator
- E-tjänster
- Programverksamhet
- Boken kommer

Monter med hjälpmedel

- Läskudde
- Läsglasögon
- Daisyspelare/Talboksspelare
- Läslinjaler
- Förstoringsglas
- Koncentrationshjälpmedel

Taltidning - Ttela

- Testa att lyssna på Ttela som taltidning
- Syntetisk inläsning
- Kostar lika mycket som en vanlig prenumeration
- Kontakta Ttela för mer info!

Läsa på olika sätt

Anpassad dator

- Stor skärm
- Anpassat tangentbord
- Förstoringslampa
- Scanner
- Förstoringsprogram (Zoomtext)
- Talsyntes
- Rättstavning
- Ocr-scanning (Omnipage)

Bibliotekets e-tjänster

- Legimus
- Biblio
- uTalk
- Pressreader

Legimus

- Digitala talböcker
- I app eller via datorn
- Biblioteket fixar konto
- Gratis - för dem med läsnersättning
- Myndigheten för tillgängliga medier (MTM)

LEGIMUS

Biblio

- För alla - gratis
- En app
- Både e-ljudböcker och e-böcker
- Går att lyssna/läsa offline
- Lånekort och pinkod behövs

uTalk

- En app - gratis
- Språkkurser
- Lånekort och pinkod behövs

Pressreader

- En app och en webbplats - gratis
- Dagstidningar och tidskrifter från hela världen
- Till exempel Ttela
- Lånekort och pinkod behövs
- Logga in via bibliotekets webbplats

Programverksamheten riktad mot äldre

- Högläsning med afternoon tea (bibblan bjuder på fika!)
- Grupphandledning och enskild handledning för it-frågor
- It-guider på lördagar
- Melodikrysset på lördagar
- Lokalhistoriska föreläsningar
- Med mera!...

Allt är gratis!

Boken kommer

- För dig som inte kan ta dig till biblioteket - gratis
- Biblioteket kör ut böcker mm var 6:e vecka
- Inga övertidsavgifter
- Du bestämmer *hur mycket* och *vad* du vill låna

Kontakt

Sara Tröen, bibliotekarie
Trollhättans Stadsbibliotek

0520 497657

sara.troen@trollhattan.se

Budget & Verksamhetsplan 2020

Omsorgsnämnden

Förutsättningar inför budget 2020

- Nuvarande ekonomiska situation är inte hållbar. Liksom föregående år beräknar nämnderna sammantaget större budgetunderskott i år. Samtidigt ökar kostnaderna för demografin med fler barn, elever och äldre kommande år medan skatteunderlaget inte ökar i motsvarande takt. Dessutom innebär det förslag till reviderat kostnadsutjämningsystem, som föreslås att gälla från 2020, minskat bidrag för Trollhättans del med -14 mkr till 2020.

Budgetförutsättningar 2020

- Skattesatsen höjs till år 2020 med 80 öre/skattekrona från 21:56 kronor/skattekrona till 22:36 kronor/skattekrona. Detta innebär ökade intäkter med 102 mkr. Av dessa fördelas 43 mkr till nämnderna och 59 mkr tillförs kommunstyrelsen anslag för särskilda åtgärder
- För år 2020 budgeteras årets resultat till + 19 mkr. Resultatnivån försämras till - 11 mkr 2021, när skatteunderlaget ökningstakt är lägre än nettokostnadsökningen. För år 2022 förbättras resultatet till +15 mkr, när prognosen pekar på att skatteunderlagstillväxten ökar med över 3 %.

Omsorgsnämnden förändring av budgetram 2020

- Generell neddragning -10 175 tkr
- Ökning av nämndens ram +11 000 tkr
- Hyreskostnader under avveckling - 1 900 tkr
- Hagtornsstigen 45 nya pl, slutet av året + 5 323 tkr
- Furulundsvägen, helårs effekt, 10 pl +3 552 tkr
- Humlevägen 34-38 del av år, 14 pl +6 200 tkr
- Slättbergsv, flytt från Lantmannavägen + 63 tkr

Omsorgsnämnden förändring av budgetram 2020

- Leasing av datorer + 579 tkr
- Målgruppsuppräkning V0
  - Korrigering målgrupp 16-18 + 1 857 tkr
  - Nya målgruppsbehov 20 +4 112 tkr
  - Avgår finansiering boende - 4 159 tkr
  - Netto målgruppsuppräkning V0 + 1 810 tkr
  - **Summa** **16 451 tkr**

Förvaltningens förslag till fördelning och omfördelning av budgeten

Att fördela

- Nämndens målgruppsfördelning 1 810 tkr
- Nämndens ramtillskott 825 tkr
- Omdisponeringar i budget 3 550 tkr
- **Totalt att disponera 6 185 tkr**

Förslag till fördelning

- Omkostnader vård o omsorgsboenden 1 400 tkr
- Dokumentationssamordnare 1,6 åa 765 tkr
- Fjärrtillsyn 400 tkr
- Höjning av ersättningsnivån till hemtjänsten 3 620 tkr
- **Totalt att fördela 6 185 tkr**

Trollhättans Stad

MRP 2020-2023

Mål och indikatorer

Kommunfullmäktiges prioriterade mål

- Ökad jämlikhet och trygghet med fokus på barn, unga och äldre
- Öka hastigheten mot ett klimatsmart trollhättan
- Utveckla och stärka den lokala kraften

Avvägning vid målformulering

- Inte för verksamhetsnära
  - Riskerar att bara beröra en del av verksamheten
  - Minskar möjlighet till lokal anpassning
- Inte för övergripande
  - Riskerar att bli svårt att relatera till

Förslag på mål för Omsorgsnämnden

KFs mål 1

- Egenmakten ska öka för personer i behov av Omsorgsnämndens stöd
- Ökad trygghet för personer i behov av Omsorgsnämndens stöd

Förslag på mål för Omsorgsnämnden

KFs mål 2

- Öka klimatsmartheten i fordonsflottan
- Bidra till minskat matsvinn
- Bidra till minskade läkemedelsutsläpp

Förslag på mål för Omsorgsnämnden

KFs mål 3

- Stärka lokala samarbeten och utveckla samverkansformer

Egenmakten ska öka för personer i behov av Omsorgsnämndens stöd - Indikatorer

Indikator	Målnivå 2020	2015	2016	2017	2018	2019
Delaktighet i genomförandeplan	87					85
Tar personalen hänsyn till åsikter och önskemål hemtjänst (rikssnitt 86)	85	82	84	85	82	83
Tar personalen hänsyn till åsikter och önskemål vård- och omsorgsboende äldre (rikssnitt 79)	68	72	66	63	69	63
Tar personalen hänsyn till åsikter och önskemål OFF	95		95	96	96	95
Tar personalen hänsyn till åsikter och önskemål SP	94			94		

Ökad trygghet för personer i behov av Omsorgsnämndens stöd - Indikatorer

Indikator	Målnivå 2020	2015	2016	2017	2018	2019
Andel brukare som känner sig trygga i hemtjänst (rikssnitt 87)	90	88	87	85	87	90
Andel brukare som känner sig trygga i vård- och omsorgsboende för äldre (rikssnitt 88)	82	81	79	80	85	77
Andel brukare som känner sig trygga i OFF	98		97	97	97	98
Andel brukare som känner sig trygga i SP	90			89		
Antalet personer hos en brukare i hemtjänst under 14-dagars period (rikssnitt 16)	18	17	18	18		19
Antal omsorgsavvikelser rullande 12 månader (nyckeltal)						

Öka klimatsmartheten i fordonsflottan - Indikatorer

Indikator	Målnivå 2020	2015	2016	2017	2018	2019
Andel fordon som drivs med fossilfritt bränsle	100					98

Bidra till minskat matsvinn - Indikatorer

Indikator	Målnivå 2020	2015	2016	2017	2018	2019
Andel avdelningar som granskat sin beställningsrutin	100					

Bidra till minskade läkemedelsutsläpp - Indikatorer

Indikator	Målnivå 2020	2015	2016	2017	2018	2019
Minskad läkemedelsförskrivning						
Andel registrerade brukare i BPSD på demensboenden	60					45

Stärka lokala samarbeten och utveckla samverkansformer - Indikatorer

Indikator	Målnivå 2020	2015	2016	2017	2018	2019
Antal personer på träffpunkter per månad för äldre	1900	1761		2389	1854	1793
Antal personer på träffpunkt per månad för SP	100			90	101	78
Andel brukare som har aktiviteter utanför boendet LSS	95				95	95
Antal externa samverkanspartners (nyckeltal 2020 sedan indikator när vi vet nuläget)						

Trollhättans Stad

Dokumentbeteckning Reglemente för kommunala Pensionärsrådet		Dnr KS 2019/565
Antaget av/Ansvarig Kommunstyrelsen 2019-12-04, § 356	Handläggare/Förvaltning Gigi Cederholm, KSF	Datum/Ersätter 2019-10-02 / 2011-06-08

Reglemente för kommunala Pensionärsrådet

Utöver det som stadgas i detta reglemente gäller, i tillämpliga delar, de bestämmelser i övrigt som Kommunstyrelsen har fastställt.

Pensionärsrådets syfte och arbetsuppgifter

1 §

Kommunala Pensionärsrådet är ett organ för dialog och ömsesidig information mellan företrädare för pensionärernas riksorganisationer inom kommunen och Trollhättans Stad samt ett remiss- och referensorgan i frågor som rör äldre.

Rådet ska förstärka inflytandet i alla frågor som gäller äldre och verka för att deras frågor beaktas i nämnder och förvaltningar i Trollhättans Stad.

Trollhättans Stad ska informera rådet om sin verksamhet, planerade förändringar samt resultatet av olika åtgärder som har eller kan få aktualitet för kommunens pensionärer.

Pensionärsföreningarna bereds genom Pensionärsrådet möjlighet att framföra synpunkter på den kommunala verksamhetens utformning samt föreslå förändringar och förbättringar av Trollhättans Stads insatser för pensionärer.

Arbetsformer

Sammansättning

2 §

Pensionärsrådet ska ha följande sammansättning.

- Trollhättans Stad, tre ledamöter inklusive ordföranden
- Pensionärsföreningarna utser ledamot och ersättare för varje förening. Ersättare träder in när ordinarie är förhindrad.

Föreningarna som ingår i rådet ska vid byte av ledamot lämna namn och kontaktuppgifter samt bifoga protokoll från föreningsmöte med beslut om ny representant till Trollhättans Stad.

Förening med ny ledamöter/ersättare får under ett möte delta två personer för introduktion.

Förutsättning för att få representation är att föreningen har antagit stadgar och utsett styrelse. Föreningen ska även uppfylla förutsättningarna för att vara med i Stadens föreningsregister och uppfylla bidragskraven för Stadens pensionärsföreningar.

Dokumentbeteckning Reglemente för kommunala Pensionärsrådet		Dnr KS 2019/565
Antaget av/Ansvarig Kommunstyrelsen 2019-12-04, § 356	Handläggare/Förvaltning Gigi Cederholm, KSF	Datum/Ersätter 2019-10-02 / 2011-06-08

Kommunstyrelsen fastställer inför varje mandatperiod vilka föreningar som ska ingå i rådet. Rådets ordförande får under innevarande mandatperiod, efter förslag från förening besluta om förändring av vilka föreningar som ska ingå i rådet.

Representanter för föreningar som ingår i rådet ska vara bosatta inom Trollhättans kommun.

Representanter från andra kommunala nämnder och förvaltningar kan adjungeras, efter beslut av ordförande, när frågor som rör deras verksamhet blir aktuella.

Andra föreningar och organisationer som driver verksamhet inom kommunen med syfte att tillvarata pensionärens intressen kan, när särskilda skäl föreligger, inbjudas att delta i rådssammanträde.

Organisation och arbetsformer

3 §

Rådet är organisatoriskt knutet till Kommunstyrelsen. Ordförande och ledamöter från Trollhättans Stad ska utses av Kommunstyrelsen. Sekreterare ska utses av Stadsdirektören.

4 §

Rådet ska sammanträda minst fyra gånger per år, och minst en utbildningsdag per år för rådsledamöterna.

Ordförande kallar till extra sammanträde när så behövs.

Ett av sammanträdena ska hållas i anslutning till Trollhättans Stads MRP-process.

5 §

Ordföranden utfärdar en kallelse till varje sammanträde.

Till rådets sammanträden ska endast ordinarie ledamöter kallas. Vid förhinder kallar ordinarie ledamot in sin ersättare. Även ersättarna ska få föredragningslista till sammanträdena och eventuella handlingar.

Ärenden som föreningarna vill ha behandlade av rådet översänds till Kommunstyrelsens förvaltning minst fyra veckor före sammanträdet.

Kallelsen ska vara skriftlig och ska vara mottagarna tillhanda senast 14 dagar före sammanträdesdagen. Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista och av handlingar till ärendena enligt ordförandens bedömning.

Dokumentbeteckning Reglemente för kommunala Pensionärsrådet		Dnr KS 2019/565
Antaget av/Ansvarig Kommunstyrelsen 2019-12-04, § 356	Handläggare/Förvaltning Gigi Cederholm, KSF	Datum/Ersätter 2019-10-02 / 2011-06-08

6 §

Vid sammanträdet ska föras protokoll. I protokollet ska redovisas rådets ställningstagande, initiativ, förslag och synpunkter.

Protokollet ska justeras av ordföranden och en ledamot av pensionärsföreningarna samt tillställas Kommunstyrelsen, ledamöterna och ersättarna i rådet och övriga berörda.

7 §

Rådet äger rätt att hos kommunstyrelsen framlägga förslag till ändringar och kompletteringar av detta reglemente.

Arvoden och ersättningar

8 §

Sammanträdesersättning ska utges till förtroendevalda politiker i rådet enligt det av kommunfullmäktige fastställda reglementet för arvoden och ersättningar till förtroendevalda.

Trollhättans Stads reglemente för arvoden och ersättningar till förtroendevalda tillämpas även på ledamöter och ersättare i rådet vad avser förlorad arbetsförtjänst enligt reglementets § 12.

Ledamöter i rådet erhåller reseersättning för resor till och från rådsmöten i enlighet med de bestämmelser för reseersättning som gäller för förtroendevalda i Trollhättans Stad.

Anställda i stat, kommun eller landsting, som i denna egenskap ingår i rådet har ej rätt till ersättning enligt dessa bestämmelser.

Förening som har en ledamot i rådet, som har deltagit i minst hälften av ordinarie möten, kan erhålla ett årligt ersättningsbelopp på 1 500 kronor per förening. Alternativt kan ersättningsbeloppet användas till utbildningar, studiebesök, studieresor eller liknande efter beslut i rådet.